

Még kettőt se falt a tokányból az embör, hallá osztáng:

— Jó vóna, ha kijed else es menne abba a vásárba.

A villája hegyin egy darab csonthus vót. Csupogtatta jóizüen az embör.

Az asszon nem állhatta eszt a nyogodalmat.

— Met halgassasze meg! Ahajjt Martonéknitt eladó az a fiatal bihal.

Ódalvást pillantott Mari felé, csudálkozva.

— Jó bihal — foházkodott az asszon. — Kettőt bornyuzzott tavaj es. Annyi teje vót, hogy három felé hortak belölle. A papni, a jegyzőhöz, a botoshoz. Aszt kéne megvenni.

Rossz pipa szörcsögés az ijen asszonbeszéd, gondolja az embör. Azér a lóról kezdött el beszélni.

— Kell még a gazdaságba egy ló. Nem epeg vén. Közepös. Az őszön a másodikat kéne megvenni. S a csitkókot eladnám. Azokat megveszik. — Büszkén vallotta s hitte.

De az asszon nem engedött.

— Ló? Mia sujnak? Négy vagyon nekünk. Még kelle kijednek? Sze else birja a föld. Mit csenál vele? Tám sifonérba rakja?

— Nyughass. Ne árcsd belé magadot. — Hocide, kihoztade a pénzt?

Mari magafelé szoritotta a gyermeköt.

— Jobban tenné, ha most elhagyná aszt a vásárt. Vaj a lovat. Ne vegyen hajae lovat.

Türelmetlen hallgatta az embör. Annyit karattyol. Pedég tavazon tudott dolog vót, hogy elmenyen a baróti vásárra. Lóér. Hát elmenyen hát!

Belédöfte az uborkába a villát, hogy perekelteni kezdött a leve.

— Má pedég a lovat megveszem. — Kétfelé darabolta az uborkát s beléharapott.

— Bihalunk a nincs. Kéne. Dehát ő lovat veszen. Ejjsze vehetne hezza neköm mingyár egy féderes hintót.

Az asszon hangja nem fért mán a házba. A gazda megfordult a füttő felé.

— Hogyne vennék. Veszek én aszt es. Nektök. Kettőt. Gőzbihalakot.

— Hogy én neköm ijen az életöm! — keserődött el Mari. Megszoritotta a gyermeköt. Szippogott. — Bihal hejött — lovat — jaj . . .

— Veszek te. Ojan két gőzbihalat, hogy minden nap két vékát fejhecc belölle.

— De a pénzt én nem adom oda hajjae. Mennyen a vásárba, mennyen. Vegye meg a lovat. Az egész vásárt. De, — pénzt én nem adok. Kérhet köccsön. Én nem adom.

Az ura legyintött, kacagott.

— Hátha agyon ütlek ideadode?

— Hátha négybe vág odae? — Ekkora osztáng eleredt a zápor. Végig fojt az arcán, mejin. — Pali elkapta a fejit onnat. Egy darabég az annya arcát nézte. Osztáng, hogy az sirt, ő es orgonálni fogott.

Apja a lábas fenekit szedegette. Ott ne maragyon valami a fájin mártásból. De, ennyi szomorúság hallattyára lejobb vette a szót:

— Te Mari te . . . ne bögj.

— Bögök. Métt ne bögjek? Azértes.

— Ne bögj.

— Azértes.

— Aki a világra hozott ne bögjetök! Mind valami ehös disznyók a katona bandába.

De csak tovább szörnyülködött Pali s az annya. Addég-addég, — a tokán es elfogyott a lábasból, — hogy csakugyan kérésre fogta az embör.

— Hát bihalkéne? Minek vóna a bihal te?

— Kéne. — Szóllot Mari s Palinak esmég csecset adott.

— Kéne? Bihal? Sze ló es kéne te.

— De nem ugy mint a bihal. A lovat csak kijed fejheti. A bihalra szükség vagyon értie? Szükség.

— Métt?

Mari szemiből elapadt a forrás. Most a szavát a gazdának, most. Ideje. Ha ijen esendes a hangja.

— Aszt kérdi, hogy métt? Hát hallgassasze meg. A tehen öreg.

— Nem es lehet fiatal. Met öregenyádtól való. Te hozád.

— S epeg téj kell. Neköm nincs elég. — Palira hajolt. Nem nézhetőtt az ura szemibe.

— Miate? Hogyaszondod? . . .

— Hát — sugdolta szemérmesön a fehérnépke. — A gyermeknek kell a bihaltéj. Értie kijed?

— Elapadál lelköm?

— Isten akarattya. S a gyermek ojan erőss. Ugy mar. Ha el kell választani s az Isten megtarcsa, mit adok neki. Hajae a fiának? Mig legalább háromszentős lessz, téj kell annak. Hogy nőjjon. A fia.

Ecceribe csend lett a házba. Pali szunnyadva gyámbászta az annyát. A füttő megül elé butt a macska, a pest puckára ült. Szürte a lámpi világát bajusszán keresztül. Szaglódott s hallgatta, hogy a tavaji pücsök mit muzsikál.

János gazda elindult a székről. Megkerülte az asztalt kéccör. Kinezött, hogy mijen üdőre áll az ég? Sokáig nem ült odaki. Amikor bejött, nyugovóra zengett hangjából a lélek.

— Hajnalba egy szekenderék ágér elmenyek az erdőre.

— S a vásárba nem menyen ugye?

Az embör közelebb lépött. Mutató s középső ujja közi vette Palika piros, jóllakott száját, de ugy, hogy aszonya mehebimbaját es vele fogta.

— Nem bánom no. Megvesszük ennek a huncfut pusztítottónak a bihalat, Martonéktól.

— Ne köccse fel — kérte rezgő bódogsággal Mari.

Bo-Sin Endre.

(Utánnyomás tilos)

Dani bá hezzaszólásai.

Az ember azt hitte vóna istáлом, hogy ha vala kit béválasztnak az ország házába, aval az esze es megjő neki, ha addig nem lett vóna. Pedig — hogy az én Istenem nevelje nagyra a faji jellegit ennek a Héber nevezetü képviselő urnak, — ugy veszem eszre, hogy méges előfordul eccer máccor a kivételes állapot. Epeg az elébb olvasá az urfi az újságból, hogy Héber tekintetes ur nem szavalja meg a kormán köccségit, met aszongya, az izmaelita legények furtonoson tanó-lással kénózzák az eszméletiket, de a magyar deák-legénkék annyit sem tanólnak, mind a köröm fetekéje. Epeg azétt aszongya nem kénék felfüggeszteni a ké-meket s a tolvajokot sem kénék tömlebbe tenni, met nagy kára vagyon belölle az országnak. A sem illendős — aszongya — hogy az emberek a hazájik mián fel-áldozzák az élettyiket, met ökeme hazát nem üsmer aszongya. — A régin pediglen oda likad ki a beszéd-jibe, hogy ha a többség nincsen es melette, aszongya de az igazság melette vagyon.

Engedelmet istálok, de én ammondó vónék, hogy ha az igazság melette lett vóna, vaj legalább es a kö-zelibe lett vóna valahol, az ő maga lánggalosával esize bésózott vóna a Héber naccságos ur nyaka közi.